

ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України»

ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ GASTROENTEROLOGY

Гастроентерологія Gastroenterology

Gastroenterologia

Збірник наукових статей

Заснований у 1969 році

Періодичність виходу: 4 рази на рік

Том 57, № 2, 2023

Включений в наукометричні та спеціалізовані бази даних

Scopus,

НБУ ім. В.І. Вернадського, «Україніка наукова», «Наукова періодика України», Ulrichsweb Global Serials Directory, CrossRef, WorldCat, Google Scholar, ICMJE, SHERPA/RoMEO, OpenAIRE, BASE, ROAD, DOAJ, Index Copernicus, EBSCO, OUCI



mif-ua.com



Open Journal System

Патологія кишечника

Bowel Pathology

Губська О.Ю., Кузьмінець А.А., Денесюк О.Р., Коляда О.К., Мосейко В.В., Долько О.А.
Особливості мікробіому кишечника в пацієнтів із глютенчутливими захворюваннями, які дотримуються безглютенової дієти 51

Стойкевич М.В., Гайдар Ю.А., Татарчук О.М., Милостива Д.Ф., Тарасова Т.С., Петішко О.П.
Зв'язок морфологічних проявів з імунологічними маркерами при виразковому коліті 56

Поліщук С.П., Неверовський А.В.
Ефективність пробіотичних бактерій, які синтезують гідролазу солей жовчних кислот, у лікуванні синдрому подразненої кишки з діареєю 63

O.Yu. Gubska, A.A. Kuzminets, O.R. Denesyuk, O.K. Koliada, V.V. Moseyko, O.A. Dolko
Features of the intestinal microbiome in patients with gluten-sensitive diseases who are on a gluten-free diet 51

M.V. Stoikevych, Yu.A. Gaydar, O.M. Tatarchuk, D.F. Mylostyva, T.S. Tarasova, O.P. Petishko
Connection of immunological markers with morphological manifestations in ulcerative colitis 56

S.P. Polishchuk, A.V. Neverovskyi
Efficacy of bile salt hydrolase synthesizing probiotic bacteria in the treatment of irritable bowel syndrome with diarrhea 63

Огляди та лекції

Reviews and Lectures

Stephan Miehke, Bas Verhaegh, Gian Eugenio Tontini, Ahmed Madisch, Cord Langner, Andreas Münch
Мікроскопічний коліт: патофізіологія та клінічне лікування 70

Степанов Ю.М., Будзак І.Я.
Характер порушень кишкової мікрофлори при кардіоваскулярних захворюваннях 82

Stephan Miehke, Bas Verhaegh, Gian Eugenio Tontini, Ahmed Madisch, Cord Langner, Andreas Münch
Microscopic colitis: pathophysiology and clinical management 70

Yu.M. Stepanov, I.Ya. Budzak
Nature of intestinal microflora disorders in cardiovascular diseases 82

Матеріали конференції

Proceedings of the Conference

Тези науково-практичної конференції з міжнародною участю «XI наукова сесія Інституту гастроентерології НАМН України. Новітні технології в теоретичній та клінічній гастроентерології» (14–15 червня 2023 р., м. Дніпро, Україна)

Abstracts of the research conference with international participation “XI scientific session of the Institute of Gastroenterology of the NAMS of Ukraine. The latest technologies in theoretical and clinical gastroenterology” (June 14–15, 2023, Dnipro, Ukraine)

Галінська А.М., Галінський О.О., Пролом Н.В.
Біохімічні показники шлункового соку при грижі стравохідного отвору діафрагми ... 90

Кошурба І.В., Гладких Ф.В.
Гендерний аспект гепатотропної дії кріоекстракту плаценти при одночасному застосуванні з езомепразолом, кларитроміцином і метронідазолом 90

Абатуров О.Є., Товарицька А.О.
Епігенетичний вплив грудного молока на імунну толерантність у передчасно народжених новонароджених 91

Halinska A.M., Halinskyi O.O., Prolom N.V.
Biochemical indicators of gastric juice in hiatal hernia 90

Koshurba I.V., Hladkykh F.V.
Gender aspect of placental cryoextract hepatotropic effect during coadministration with esomeprazole, clarithromycin and metronidazole 90

A.E. Abatur, A.O. Tovarnytska
Epigenetic influence of breast milk on immune tolerance in premature newborns 91

<i>Кошурба І.В., Чиж М.О., Гладких Ф.В.</i> Кріоекстракт плаценти — перспективний вітчизняний біотехнологічний препарат з гепатопротективною активністю 103	<i>I.V. Koshurba, M.O. Chyzh, F.V. Hladkykh</i> Placenta cryoextract is a promising domestic biotechnological drug with hepatoprotective activity 103
<i>Кулініч Г.В., Гладких Ф.В.</i> Нові горизонти в застосуванні інгібіторів протонної помпи в онкологічній практиці 104	<i>H.V. Kulinich, F.V. Hladkykh</i> New horizons in the use of proton pump inhibitors in oncology practice 104
<i>Лісецька І.С.</i> Особливості стоматологічного статусу в підлітків із хронічними гастроуденітами ... 104	<i>I.S. Lisetska</i> Features of dental status in adolescents with chronic gastroduodenitis 104
<i>Мосійчук Л.М., Шевцова О.М., Петішко О.П.</i> Характеристика складу тіла в гастроентерологічних хворих при змінах індексу маси тіла 104	<i>L.M. Mosiichuk, O.M. Shevtsova, O.P. Petishko</i> Characteristics of body composition in gastroenterology patients with changes in body mass index 104
<i>Мосійчук Л.М., Татарчук О.М., Кленіна І.А., Шевцова О.М., Петішко О.П.</i> Лептин при формуванні ожиріння в пацієнтів з гастроентерологічними захворюваннями 105	<i>L.M. Mosiichuk, O.M. Tatarchuk, I.A. Klenina, O.M. Shevtsova, O.P. Petishko</i> Leptin in the formation of obesity in patients with gastrointestinal diseases 105
<i>Осьодло Г.В.</i> Безпека тривалого застосування ІПП при медикаментозно-індукованих гастропатіях 105	<i>H.V. Osiodlo</i> Safety of long-term PPI use in drug-induced gastropathies 105
<i>Осьодло Г.В.</i> Діагностика та лікування синдрому подразненого кишечника в умовах воєнного стану 106	<i>H.V. Osiodlo</i> Diagnosis and treatment of irritable bowel syndrome under military conditions 106
<i>Осьодло Г.В.</i> Ефективність застосування адеметіоніну в лікуванні неалкогольного стеатогепатиту: зарубіжний і вітчизняний досвід 107	<i>H.V. Osiodlo</i> Effectiveness of ademetonine use in the treatment of NASH: foreign and domestic experience 107
<i>Палій І.Г.</i> Диспепсія та особливості захворювань шлунка в осіб похилого віку 107	<i>I.H. Palii</i> Dyspepsia and features of gastric diseases in the elderly 107
<i>Палій І.Г.</i> Мінімальний цитоліз: що робити? 107	<i>I.H. Palii</i> Minimal cytolysis: what to do? 107
<i>Поліщук С.П., Неверовський А.В., Шипулін В.П.</i> Розлади обміну жовчних кислот у пацієнтів із синдромом подразненої кишки 108	<i>S.P. Polishchuk, A.V. Neverovskyi, V.P. Shypulin</i> Disorders of bile acid metabolism in patients with irritable bowel syndrome 108
<i>Потабашній В.А., Фесенко В.І.</i> Кардіоваскулярні ризики при метаболічно-асоційованій жировій хворобі печінки: напрямки корекції 108	<i>V.A. Potabashnii, V.I. Fesenko</i> Cardiovascular risks in metabolically associated fatty liver disease: directions for correction 108
<i>Потабашній В.А., Фесенко В.І.</i> Чи впливає метаболічно-асоційована жирова хвороба печінки на перебіг фібриляції передсердь? (Результати власного дослідження) 109	<i>V.A. Potabashnii, V.I. Fesenko</i> Does metabolically associated fatty liver disease affect the course of atrial fibrillation? (Results of own research) 109
<i>Сімонова О.В., Стойкевич М.В., Шевцова З.І.</i> Визначення ендоскопічної активності виразкового коліту 110	<i>O.V. Simonova, M.V. Stoikevych, Z.I. Shevtsova</i> Evaluating endoscopic activity of ulcerative colitis 110

у контрольній групі, $p < 0,01$). У хворих після ХЕ зі стравохідною симптоматикою ГЕРХ рівень СТ у крові становив $(285,44 \pm 7,12)$ мкг/л ($p < 0,01$). Отже, у хворих на ГЕРХ після ХЕ встановлено зниження рівня НГ у сироватці крові, що вимагає подальших досліджень щодо визначення їх ролі у формуванні клінічних проявів рефлюксної хвороби в даних пацієнтів.

Висновки. У хворих на ГЕРХ після ХЕ встановлено зниження рівня МТ і СТ у сироватці крові з максимальним відхиленням від норми в пацієнтів з позастравохідними клінічними ознаками ГЕРХ.

Кислова Р.М., Ягмур В.Б., Меланіч С.А.
ДУ «Інститут гастроентерології НАМН України»,
м. Дніпро, Україна

Показники еласто- і стеатометрії в пацієнтів із хронічною патологією печінки після перенесеного COVID-19

Мета: вивчити показники жорсткості печінки й стеатозу в пацієнтів із хронічними дифузними захворюваннями печінки після перенесеного COVID-19.

Матеріали та методи. Обстежено 37 хворих, які були розподілені на групи згідно з анамнезом і серологічними показниками під час обстеження: І групу становили 19 (51,4 %) хворих з підвищеними IgG до SARS-CoV-2 з ПЛР-негативним аналізом під час гострих проявів інфекції; ІІ групу становили 18 (48,6 %) хворих з підвищеними IgG до SARS-CoV-2 з ПЛР-позитивним аналізом. Визначення еластичності печінки й показників контрольованого параметра ультразвукового згасання (CAP) проводилось на апараті FibroScan 502 Touch F 60156 фірми Echosens, Франція. Отримані параметри жорсткості печінки оцінювались залежно від чинника ураження. Так, при неалкогольній жировій хворобі печінки: показники еластометрії до 5,9 кПа відповідали стадії фіброзу F0, від 6,0 до 6,9 кПа — стадії F1, від 7,0 до 8,6 кПа — F2, від 8,7 до 10,2 кПа — F3, вище за 10,3 — F4 за шкалою Metavir. При алкогольній хворобі печінки й токсичному гепатиті стадії фіброзу F0 відповідали показники до 5,9 кПа, F1 — 6,0–7,1 кПа, F2 — 7,2–9,4 кПа, F3 — 9,5–12,5 кПа, F4 — вище за 12,6 кПа. Дані вимірювання показника CAP оцінювались таким чином: S0 — до 232 дБ/м, S1 — 233–255 дБ/м, S2 — 256–289 дБ/м, S3 — вище за 290 дБ/м.

Результати. Більшість пацієнтів (52,9 %) мали показники жорсткості печінки (LSM) у діапазоні 6,0–12,2 кПа, у 48,1 % жорсткість печінки була нижчою за 6,0 кПа — переважно це були пацієнти І групи. Показники контрольованого параметра ультразвукового згасання в різних групах були в діапазоні від 206,0 до 360,0 дБ/м. У І і ІІ групі дані LSM свідчили про виражений фіброз (F3–F4), стеатоз 2–3-го ступеня також був більше притаманий І групі пацієнтів.

Висновки. За даними еластометрії (FibroScan 502) найбільші показники жорсткості печінки (LSM) спостерігались у пацієнтів з JgG+ПЛР– ($(8,5 \pm 1,6)$ кПа), менші показники — у хворих із JgG+ПЛР+ ($(5,1 \pm 0,5)$ кПа)

($p < 0,05$). Показник контрольованого згасання ультразвуку був найвищим у І групі — з JgG+ПЛР–. Він становив $(319,3 \pm 19,7)$ дБ/м. Менші показники були у хворих із JgG+ПЛР+ ($(273,3 \pm 19,7)$ дБ/м).

Кошурба І.В., Чиж М.О., Гладких Ф.В.
Інститут проблем кріобіології і кріомедицини
Національної академії наук України, м. Харків, Україна

Кріоекстракт плаценти — перспективний вітчизняний біотехнологічний препарат з гепатопротективною активністю

Мета роботи: узагальнити результати власних експериментальних досліджень гепатопротективної активності кріоекстракту плаценти.

Матеріали та методи. Дослідження гепатотропної дії кріоекстракту плаценти проводили при профілактичному, лікувальному й лікувально-профілактичному режимах застосування на моделях тетрахлорметан-індукованого, D-галактозамін-індукованого і парацетамол-індукованого уражень печінки.

Результати. Застосування кріоекстракту плаценти проявляло виражену гепатозахисну дію на моделях гострих токсичних уражень печінки. Профілактичне введення кріоекстракту плаценти призвело до зниження вмісту реактантів з 2-тіобарбітуровою кислотою ($p < 0,01$) на 35,6 %, зниження рівнів аланінамінотрансферази та аспаратамінотрансферази ($p < 0,001$) — на 56,0 і 48,6 % відповідно, зниження на 37,8 % рівня γ -глутамілтранспептидази і зростання рівня енергетичного заряду в гомогенатах тканин печінки ($p = 0,02$) на 18,2 % відносно показників щурів із тетрахлорметан-індукованим гепатитом без лікування.

Лікувально-профілактичне введення кріоекстракту плаценти супроводжувалось зниженням вмісту реактантів з 2-тіобарбітуровою кислотою ($p < 0,001$) на 43,8 %, зниженням рівнів аланінамінотрансферази ($p < 0,001$) у 2,4 раза і аспаратамінотрансферази ($p < 0,001$) на 45,3 % і зниженням рівня загального білірубину ($p < 0,001$) на 53,5 % відносно показників тварин з D-галактозаміновим гепатитом без лікування.

Кріоекстракт плаценти при лікувальному режимі застосування приводив до зростання значення антиоксидантно-прооксидантного індексу в гомогенатах печінки ($p < 0,01$) у 2,3 раза, а також до зниження активності аланінамінотрансферази й аспаратамінотрансферази ($p < 0,001$) на 44,0 і 29,6 % відповідно і зниження рівня прямого білірубину ($p < 0,001$) на 52,5 % у периферичній крові відносно показників тварин з парацетамол-індукованим гепатитом без лікування.

Висновки. Результати досліджень підтверджують, що застосування кріоекстракту плаценти має виражену гепатозахисну дію на моделях гострих токсичних уражень печінки. Застосування кріоекстракту плаценти сприяє підвищенню антиоксидантної активності й поліпшенню енергетичного метаболізму гепатоцитів, що підкреслює його потенційну користь у забезпеченні захисту й регенерації печінки.